

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 oraz z 2006 r. Nr 120, poz. 825 i Nr 157, poz. 1119) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) stosowania dopłat ze środków budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia zdarzeń losowych w rolnictwie;
- 2) zawierania i wykonywania umów obowiązkowego ubezpieczenia upraw od określonych ryzyk wystąpienia skutków zdarzeń losowych w rolnictwie, zwanych dalej „umowami ubezpieczenia obowiązkowego”;

3) udzielania dotacji celowej ze środków budżetu państwa na wypłatę odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę.

2. Dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zwane dalej „dopłatami”, oraz dotacja celowa na wypłatę odszkodowań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zwana dalej „dotacją”, są realizowane ze środków budżetu państwa ustalonych w ustawie budżetowej, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa.”;

3) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) producent rolny – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, będącą małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.Urz. UE L 10 z 13.01.2001, str. 33, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 2, str. 141).”;

4) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw, drzew i krzewów owocowych, ziemniaków lub buraków cukrowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia

szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne lub

2) bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Umowa ubezpieczenia może obejmować wszystkie lub wybrane przez producenta rolnego ryzyka, o których mowa w ust. 1.”,

c) w ust. 2:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) huragan – oznaczają szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;”,

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) piorun – oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia;”,

– pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) suszę – oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, spadku

klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb;

11) ujemne skutki przezimowania – oznaczają szkody spowodowane wymarznieniem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmaleniem lub wysadzeniem roślin, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 kwietnia, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;”

– po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) przymrozki wiosenne – oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0°C, w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;”

d) dodaje się ust. 3-5 w brzmieniu:

„3. Umowa ubezpieczenia uprawy obejmuje uprawy roślin, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uprawianych w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się w przypadku:

- 1) buraków cukrowych – korzenie buraka;
- 2) kukurydzy przeznaczonej na paszę – kolby i nadziemne części rośliny;
- 3) zbóż, rzepaku i rzepiku, kukurydzy przeznaczonej na ziarno – ziarna lub nasiona;
- 4) ziemniaków – bulwy;

- 5) warzyw gruntowych – części warzyw przeznaczone do konsumpcji;
 - 6) drzew i krzewów owocowych – owoce lub całe nasadzenia;
 - 7) chmielu – szyszki;
 - 8) tytoniu – liście.
4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb, z podziałem na województwa, mając na uwadze warunki agrometeorologiczne i glebowe w poszczególnych województwach.
5. Minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa, w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 10 października, w terminie do 10. dnia miesiąca, wskaźniki klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb za poprzedni miesiąc, z podziałem na województwa.”;
- 5) w art. 5:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Dopłaty wynoszą do:
 - 1) 60%, ale nie mniej niż 25% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia nie przekraczają;

- a) przy ubezpieczeniu upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku jarego, rzepiku, ziemniaków lub buraków cukrowych – 3,5% sumy ubezpieczenia upraw; w przypadku rozdzielenia ryzyk suma ubezpieczenia danej uprawy dotyczy wszystkich ryzyk,
 - b) przy ubezpieczeniu rzepaku ozimego, warzyw, chmielu, tytoniu, drzew i krzewów owocowych – 5% sumy ubezpieczenia; w przypadku rozdzielenia ryzyk suma ubezpieczenia danej uprawy dotyczy wszystkich ryzyk;
- 2) 50%, ale nie mniej niż 25% składki z tytułu ubezpieczenia zwierząt, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia nie przekraczają 0,5% sumy ubezpieczenia.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2d w brzmieniu:
- „2a. Zakłady ubezpieczeń mogą określić stawki taryfowe ubezpieczenia wyższe niż określone w ust. 2, z tym że nie mogą one przekroczyć 6% sumy ubezpieczenia.
 - 2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, dopłaty nie mogą przekroczyć wysokości określonej w ust. 2.
 - 2c. Sumy ubezpieczenia, odrębnie dla każdej uprawy rolnej i każdego zwierzęcia gospodarskiego, ustala producent rolny z zakładem ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia, z tym że nie mogą one przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia określonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

2d. Minister właściwy do spraw rolnictwa określa co-roczenie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych oraz możliwości budżetu państwa.”,

c) uchyla się ust. 3;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe w następstwie zdarzeń wchodzących w zakres ochrony ubezpieczeniowej, zaistniałe w gospodarstwach rolnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia lub umowie ubezpieczenia obowiązkowego.

2. W ubezpieczeniu upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, zakład ubezpieczeń odpowiada za szkody spowodowane przez zdarzenia określone w art. 3 ust. 2 pkt 1-11a, jeżeli szkody w plonie głównym przekroczą 30%, przy czym odszkodowanie za szkody pomniejsza się o nie więcej niż 20% wartości tych szkód.”;

7) w art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dopłaty są wypłacane zakładowi ubezpieczeń za dany kwartał, w terminie do 30. dnia miesiąca następującego po tym kwartale, na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń, w terminie do 20. dnia tego miesiąca.”;

8) w art. 9:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych zainteresowane zawarciem umów w sprawie dopłat przedstawiają ofertę w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok, na który mają być zawarte umowy.”,

b) w ust. 4 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) warunki likwidacji szkód, w tym zasady i tryb ustalania wysokości szkód.”,

c) w ust. 6 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) warunki likwidacji szkód, w tym zasady i tryb ustalania wysokości szkód;”;

9) po art. 10 dodaje się art. 10a-10c w brzmieniu:

„Art. 10a. Zakładom ubezpieczeń, które zawarły:

- 1) z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowy w sprawie dopłat,
- 2) z producentami rolnymi umowy ubezpieczenia upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez suszę

– przysługuje dotacja, w przypadku gdy kwota należnych odszkodowań jest wyższa od kwoty stanowiącej 40% łącznej kwoty sum ubezpieczenia wynikającej z umów ubezpieczenia zawartych z producentami rolnymi, za dany kwartał.

Art. 10b. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek zakładu ubezpieczeń, przyznaje dotację i określa jej wysokość w drodze decyzji.

2. Wniosek o przyznanie dotacji zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę i adres zakładu ubezpieczeń;
- 2) określenie wysokości odszkodowań:
 - a) należnych producentom rolnym,
 - b) wypłaconych producentom rolnym;
- 3) wskazanie liczby producentów rolnych, którym zostaną wypłacone odszkodowania ze środków z tytułu dotacji;
- 4) wskazanie powierzchni upraw, na których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę;
- 5) określenie wysokości dotacji, o jaką występuje zakład ubezpieczeń;
- 6) nazwę banku oraz numer rachunku bankowego, na który powinny zostać przekazane środki z tytułu dotacji.

3. Do postępowania w sprawie przyznania dotacji w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób rozliczania dotacji oraz zakres i tryb składania sprawozdań w tym

zakresie, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego rozliczenia dotacji.

- Art. 10c. 1. Rolnik w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz.Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), zwany dalej „rolnikiem”, jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, na powierzchnię co najmniej 50% tych upraw od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.
2. Obowiązek ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, powstaje z dniem 1 lipca roku następującego po roku, za który rolnik uzyskał płatności bezpośrednio do gruntów rolnych.
 3. Rolnik zawiera umowy ubezpieczenia obowiązkowego z wybranym zakładem ubezpieczeń:

- 1) który zawarł z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowę w sprawie dopłat albo
 - 2) z innym niż określony w pkt 1 zakładem ubezpieczeń wykonującym działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, do umów ubezpieczenia obowiązkowego udziela się dopłat na zasadach określonych w ustawie dla dopłat do umów ubezpieczenia.
 5. Rolnik, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, zgodnie z warunkami tego ubezpieczenia, określonymi w ustawie, jest obowiązany wnieść opłatę za niespełnienie tego obowiązku.
 6. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5, obowiązującej w każdym roku kalendarzowym, stanowi równowartość w złotych 50 euro, ustalaną przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski według tabeli kursów nr 1 w roku kontroli.
 7. Do umowy ubezpieczenia obowiązkowego w zakresie nieuregulowanym w ust. 1-4 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące umowy ubezpieczenia.
 8. Do kontroli spełniania obowiązku ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz dochodzenia opłat za niespełnienie tego obowiązku stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 maja

2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.²⁾) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych.”;

10) w art. 11:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Dopłaty i dotacja wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają niezwłocznie zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
2. Do należności wraz z odsetkami od zaległości z tytułu dopłat i dotacji, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości stosuje się odpowiednio przepisy działu III i IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.³⁾).”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

- „4. Do spraw nieuregulowanych ustawą dotyczących rozliczenia środków na dopłaty i dotację stosuje się przepisy o finansach publicznych dotyczące dotacji.”

Art. 2. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.²⁾) w art. 115 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W skład Rady Funduszu, poza członkami określonymi statutowo, wchodzi przedstawiciel ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, przedstawiciel ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz przedstawiciel organu nadzoru.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 144, poz. 1045 i Nr 187, poz. 1381) w art. 5 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dane indywidualne zawarte w systemie, niezbędne do przeprowadzenia kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia upraw, o której mowa w art. 11c ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 oraz z 2006 r. Nr 120, poz. 825 i Nr 157, poz. 1119), mogą być udostępniane również organom przeprowadzającym tę kontrolę.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 10a-10c ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 3 niniejszej ustawy, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2008 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 225, Nr 96, poz. 959, Nr 141, poz. 1492, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2778, z 2005 r. Nr 167, poz. 1396 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470 i Nr 104, poz. 708.